

Brussel, 7 oktober 2024
(OR. en)

14128/24

LIMITE

ELARG 122

NOTA I-PUNT

van:	de Groep uitbreiding en landen waarmee toetredingsonderhandelingen worden gevoerd
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel)
nr. vorig doc.:	ST 13824/24
Betreft:	UITBREIDING - Toetredingsonderhandelingen met Albanië = Cluster 1: Fundamentele kwesties

1. Ter voorbereiding van de volgende vergadering van de toetredingsconferentie met Albanië heeft de Groep uitbreiding en landen waarmee toetredingsonderhandelingen worden gevoerd (Coela) overeenstemming bereikt over een ontwerp van gemeenschappelijk standpunt van de Europese Unie over cluster 1: fundamentele kwesties, met inbegrip van de werking van de democratische instellingen, de hervorming van het openbaar bestuur, hoofdstuk 23 – Rechterlijke macht en grondrechten, hoofdstuk 24 – Justitie, vrijheid en veiligheid, economische criteria, en hoofdstuk 5 – Overheidsopdrachten, hoofdstuk 18 – Statistiek, en hoofdstuk 32 – Financiële controle.
2. In het licht daarvan en overeenkomstig de interne regelingen voor de onderhandelingen met Albanië (doc. 10380/1/2022 REV 1) wordt het Comité van permanente vertegenwoordigers verzocht het gemeenschappelijk standpunt in de bijlage goed te keuren.
3. Na goedkeuring door het Comité van permanente vertegenwoordigers zal het gemeenschappelijk standpunt van de EU vóór de volgende vergadering van de toetredingsconferentie ter beschikking van Albanië worden gesteld.

CONFERENTIE OVER DE TOETREDING**TOT DE EUROPESE UNIE**

- ALBANIË -

ONTWERP**GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE**

Dit standpunt van de Europese Unie is gebaseerd op haar algemene standpunt voor de toetredingsconferentie met Albanië (AD 5/22 CONF-ALB 2) en is onderworpen aan de daarin vastgelegde onderhandelingsbeginselen, te weten:

- een standpunt dat door Albanië of door de EU wordt ingenomen ten aanzien van een bepaald onderhandelingshoofdstuk laat het eventueel ten aanzien van andere hoofdstukken in te nemen standpunt onverlet;
- akkoorden – ook deelakkoorden – die tijdens de onderhandelingen ten aanzien van specifieke hoofdstukken worden bereikt, kunnen pas als definitief worden aangemerkt wanneer een algeheel akkoord voor alle hoofdstukken is bereikt;

alsook aan de in de punten 3, 5, 10, 14, 16, 31, 33, 36, 38, 39, 46, 47 en 48 van het onderhandelingskader vastgelegde eisen.

De EU spoort Albanië aan de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis en de effectieve uitvoering en handhaving daarvan voort te zetten, en in het algemeen al vóór de toetreding beleidsmaatregelen en instrumenten te ontwikkelen die zo nauw mogelijk aansluiten bij die van de EU.

De EU merkt op dat Albanië in zijn standpunt AD 19/24 CONF-ALB 4 het op 2 oktober 2024 voor cluster 1 geldende EU-acquis aanvaardt, en dat het land in staat is dit acquis vanaf de datum van toetreding tot de Europese Unie uit te voeren.

1. Werking van de democratische instellingen

De EU neemt er nota van dat in het constitutioneel bestel van Albanië de grondslagen voor een **democratische staat** zijn vastgelegd en dat het land de consolidatie van zijn democratische instellingen nastreeft en ervoor tracht te zorgen dat het juridisch en institutioneel kader een democratisch verkiezingsproces mogelijk maakt. De EU verzoekt Albanië verschillende door de OVSE/ODIHR aan het licht gebrachte juridische dubbelzinnigheden en tegenstrijdigheden weg te werken en aan de slag te gaan met andere gezamenlijke aanbevelingen van de OVSE/ODIHR en de Commissie van Venetië. De wetgeving inzake de rol van de media in verkiezingscampagnes, met name met betrekking tot desinformatie en onlineplatforms, moet verder worden aangescherpt. Wat de financiering van politieke partijen en verkiezingscampagnes betreft, merkt de EU met voldoening op dat de herziening van het wetgevingskader voor meer transparantie heeft gezorgd. De uitvoering ervan moet echter nog worden geconsolideerd.

De EU merkt op dat de rol van het Albanese **parlement** in de loop der tijd is geconsolideerd. De EU moedigt verdere inspanningen aan om de transparantie, verantwoordingsplicht, integriteit en doeltreffendheid van het parlement te verbeteren, onder meer wat de interacties van het parlement met ngo's en maatschappelijke organisaties betreft, en met betrekking tot parlementaire publicaties. De EU herinnert eraan dat een functionerend parlement dat zijn rol als toezichthouder en wetgever op doeltreffende wijze uitoefent een centrale pijler is van het toetredingsproces. De EU herinnert eraan dat het parlement gebruik moet kunnen maken van alle mogelijke mechanismen, met inbegrip van enquêtecommissies, om doeltreffend toezicht te houden op de werkzaamheden van de regering. De EU benadrukt het cruciale belang – voor alle Albanese burgers – van een constructieve en inclusieve politieke dialoog in het parlement. Ondanks het feit dat politieke polarisatie de parlementaire werkzaamheden nog steeds belemmert, merkt de EU op dat het parlement er toch in is geslaagd met een grote partijoverstijgende meerderheid wetswijzigingen aan te nemen die zijn rol in het EU-integratieproces versterken.

De EU benadrukt dat er over het algemeen een juridisch, regelgevend en institutioneel kader voor **maatschappelijke organisaties** aanwezig is, maar dat er verbeteringen nodig zijn om de volledige uitvoering van het juridisch kader mogelijk te maken, met name wat de registratieprocedures betreft. De Raad merkt op dat de raadplegingsprocedures moeten worden verbeterd zodat ze inclusiever, doeltreffender en kwalitatief hoogwaardiger worden, en dat er extra inspanningen en middelen nodig zijn om een duurzaam en gunstig klimaat voor het maatschappelijk middenveld te creëren.

2. Hervorming van het openbaar bestuur

De EU merkt op dat Albanië zijn **strategisch kader voor de hervorming van het openbaar bestuur** in redelijke mate heeft voorbereid. De EU benadrukt dat Albanië zijn nieuwe strategieën voor de hervorming van het openbaar bestuur en het beheer van overheidsfinanciën tijdig moet ontwikkelen en aannemen om de continuïteit van de hervormingen te waarborgen. De strategie voor de hervorming van het openbaar bestuur moet volledig consistent zijn met andere strategische en beleidsplanningsdocumenten en de financiële duurzaamheid van de met het openbaar bestuur verband houdende hervormingen moet worden gewaarborgd. De EU benadrukt dat het systeem voor beleidscoördinatie nog steeds erg complex is en vereenvoudigd moet worden. Daarnaast moeten de coördinatie en de politieke sturing met betrekking tot de uitvoering van en het toezicht op de hervormingen worden verbeterd.

De EU benadrukt dat Albanië op het gebied van **beleidsontwikkeling en -coördinatie** redelijk is voorbereid. Op het gebied van beleidsontwikkeling is de wetgeving gedeeltelijk afgestemd op de EU-normen. De EU benadrukt dat Albanië zijn regelgevingskader moet bijwerken om de beleidsplanning op middellange termijn te verbeteren, het gebruik van regelgevings-effectbeoordelingen naar alle afgeleide wetgeving uit te breiden en de toezichthoudende rol van het parlement op de regering te versterken.

De EU merkt op dat de **ambtenarenwetgeving** van Albanië in grote lijnen is afgestemd op de basisbeginselen van op verdienste gebaseerde en transparante aanwerving, bevordering en ontslag. Bepalingen inzake op verdienste gebaseerde aanwerving en bevordering moeten in de praktijk echter op alle niveaus consequent worden toegepast. De EU merkt tevens op dat Albanië zijn loonstelsel moet hervormen om het transparanter en eerlijker te maken met duidelijke criteria voor salaristoelagen en -verhogingen. De EU benadrukt dat Albanië ook het systeem voor functie-indeling moet harmoniseren en het in alle instellingen moet toepassen.

De EU wijst erop dat het huidige rechtskader voor de **organisatie van centrale bestuursorganen** geen duidelijke typologie en criteria voor de oprichting van ondergeschikte organen bevat, noch duidelijk maakt wat de verantwoordingskanalen tussen toezichthoudende en ondergeschikte organen zijn. De EU verzoekt Albanië dit aan te pakken en het toezicht op ondergeschikte organen door de respectieve ministeries te versterken. De EU benadrukt voorts dat Albanië de transparantie van zijn overheidsinstellingen moet vergroten, onder meer door overheidsinformatie toegankelijker te maken voor burgers.

De EU herinnert eraan dat digitalisering de sleutel is tot een beter openbaar bestuur dat efficiëntere, doeltreffendere en kwalitatief hoogwaardigere e-diensten verleent, met lagere administratieve kosten en lasten voor burgers en ondernemingen. De EU merkt op dat Albanië een ambitieus **digitaliseringsproces voor overheidsdiensten** heeft opgestart dat momenteel 95 % van alle overheidsdiensten beslaat. De EU verzoekt Albanië gelijke behandeling en toegang tot administratieve dienstverlening voor alle burgers en ondernemingen te waarborgen. De EU moedigt Albanië voorts aan zich te blijven inspannen om de administratieve processen en diensten te vereenvoudigen en de cyberbeveiliging te versterken. De EU neemt nota van de plannen van Albanië om zijn wetgeving inzake interoperabiliteit te herzien. Met het oog daarop herinnert de EU eraan dat ook de grensoverschrijdende interoperabiliteit moet worden versterkt door middel van een nationaal interoperabiliteitskader dat volledig is afgestemd op het Europees interoperabiliteitskader als basis voor interoperabele, mensgerichte en digitale overheidsdiensten. De EU moedigt Albanië aan de ontwikkelingen in het digitale acquis van de EU te volgen, met name de EU-wetgeving betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten (eIDAS-verordening), die momenteel wordt herzien, teneinde een nationale portemonnee voor digitale identiteit op te zetten.

De EU neemt er nota van dat Albanië beschikt over een beproefd kader voor het **beheer van overheidsfinanciën**. De EU benadrukt dat het voor Albanië belangrijk is het begrotingskader voor de middellange termijn te verbeteren, de institutionele capaciteit voor het monitoren van de risico's met betrekking tot de houdbaarheid van de begroting te vergroten en de overheidsinvesteringen beter te beheren. De EU moedigt Albanië aan een begrotingsraad op te richten om de geloofwaardigheid van het begrotingsbeleid in het land te vergroten.

3. Hoofdstuk 23 – Rechterlijke macht en grondrechten

De EU benadrukt dat het wetgevings- en institutionele kader van Albanië in hoge mate is afgestemd op het EU-acquis en de relevante Europese normen voor de **werking van de rechterlijke macht**. De EU neemt nota van het voornemen van Albanië om de **justitiële hervorming** van 2016 voort te zetten door de onafhankelijkheid van magistraten en de justitiële en vervolgingsstelsels te vergroten, de verantwoordingsplicht en integriteit op alle niveaus te consolideren, de toegankelijkheid en de kwaliteit van justitie te waarborgen en te zorgen voor een efficiënte rechtsbedeling in overeenstemming met het EU-acquis en de Europese normen.

De EU neemt nota van de vorderingen van Albanië wat betreft de **onafhankelijkheid en onpartijdigheid** van de justitiële en vervolgingsstelsels. De EU neemt nota van de plannen van Albanië om de capaciteit, onafhankelijkheid en doeltreffendheid van de autonome organen van de rechterlijke macht verder uit te breiden en de vooruitgang op dit gebied te consolideren door middel van op verdienste gebaseerde benoemingen en loopbaanontwikkeling, transparantere bevorderingen en strikt uitgevoerde grondige integriteitscontroles van magistraten op gezette tijden in hun hele loopbaan. De EU merkt ook op dat Albanië zich ertoe verbindt de strenge normen van het doorlichtingsproces over te nemen en ervoor te zorgen dat de regels voor de willekeurige toewijzing van zaken in de praktijk daadwerkelijk worden toegepast. De EU neemt voorts met voldoening nota van de plannen van Albanië om de justitiële instellingen weerbaarder te maken tegen gevallen van interne en externe inmenging. De EU benadrukt dat zowel de uitvoerende als de wetgevende macht van Albanië er een prioriteit van moeten maken de bindende beslissingen van het grondwettelijk hof te eerbiedigen en volledig uit te voeren. De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië ervoor zorgt dat bij de benoeming van leden van de autonome en andere belangrijke justitiële en vervolgingsorganen de hoogst mogelijke normen qua integriteit, transparantie en verdienste worden gehanteerd.

De EU merkt op dat Albanië over een juridisch en institutioneel kader beschikt waarbinnen de **verantwoordingsplicht** strikt wordt gereguleerd. De EU neemt met voldoening nota van de voortgezette goede uitvoering van het doorlichtingsproces door Albanië en van zijn plan om het doorlichtingsproces ordentelijk af te ronden binnen de grondwettelijke termijn, onder toezicht van het internationaal monitoringbureau. De EU benadrukt dat Albanië strafrechtelijke procedures moet blijven inleiden tegen rechters en aanklagers die tijdens het doorlichtingsproces zijn beschuldigd van crimineel gedrag. Daarnaast wijst de EU erop dat het belangrijk is de strenge normen van het doorlichtingsproces toe te passen. De EU neemt ook nota van de plannen van Albanië om ervoor te zorgen dat de inspectiediensten en autonome organen, met name de Hoge Inspectie voor Justitie, de Hoge Raad voor Justitie en de Hoge Raad voor Rechtsvervolging, het steeds mogelijk maken solide resultaten te boeken op het gebied van verantwoordingsplicht en integriteit binnen het justitiële stelsel op alle niveaus. Albanië moet ervoor zorgen dat niet-magistraten die benoemd worden tot lid van de Hoge Raad voor Justitie en de Hoge Raad voor rechtsvervolging voldoen aan de hoogste eisen qua integriteit en verdienste.

De EU merkt op dat Albanië een goede basis heeft voor een **kwalitatief en efficiënt** justitieel stelsel. De EU neemt met voldoening nota van de plannen van Albanië om te zorgen voor voldoende personele en financiële middelen om de rechterlijke macht in staat stellen volledig, efficiënt en onafhankelijk te functioneren, en het recht op toegang tot de rechter te waarborgen. De EU benadrukt met voldoening dat Albanië van plan is de werking van de school voor magistraten te versterken, onder meer via een beter toelatingsexamen gebaseerd op transparantie en eerlijke concurrentie, om aspirant-magistraten een hoger niveau van onderwijs te bieden. De EU neemt nota van het plan van Albanië om de IT-tools in de rechtbanken te verbeteren en stuurt aan op de tijdige ingebruikneming van een geïntegreerd casemanagementsysteem en de gestage invulling van de vacante betrekkingen bij justitie, wat hoognodig is voor efficiënte justitie.

De EU merkt op dat het wetgevings- en institutionele kader van Albanië op het gebied van **corruptiebestrijding** gedeeltelijk is afgestemd op het EU-acquis. De EU wijst met voldoening op een aantal definitieve veroordelingen van hoge ambtenaren wegens corruptie. De EU benadrukt niettemin dat corruptie op de meeste gebieden van het openbare en zakelijke leven – onder meer in alle takken van de centrale en lokale overheden en instellingen – wijdverbreid is en een ernstig probleem blijft. De EU merkt voorts op dat de corruptiebestrijdingsmaatregelen over het algemeen een beperkt effect hebben gehad, met name in de meest corruptiegevoelige sectoren. De EU neemt nota van de plannen van Albanië om zijn juridisch en institutioneel kader voor corruptiebestrijding verder te wijzigen, het minder complex te maken en de efficiëntie ervan te waarborgen. De EU benadrukt dat Albanië beslissende vooruitgang moet boeken in de strijd tegen straffeloosheid en de alomtegenwoordigheid van corruptie, en neemt met voldoening nota van de plannen van Albanië om de institutionele capaciteit te vergroten en de coördinatie tussen de instellingen voor corruptiepreventie te versterken, de operationele capaciteit van het speciaal openbaar ministerie voor corruptie en georganiseerde criminaliteit (SPAK) en de SPAK-rechtbanken te consolideren, en een solide staat van dienst op te bouwen met het op systemisch niveau de kop indrukken van corruptie – met name op hoog niveau – onder meer via de definitieve confiscatie van vermogensbestanddelen. De EU neemt nota van het plan van Albanië om het kader voor corruptiebestrijding efficiënter te maken, onder meer door systematisch en doeltreffend gevolg te geven aan de aanbevelingen van de Groep van Staten tegen Corruptie (Greco) van de Raad van Europa. De EU merkt op dat het voor Albanië van belang is om ervoor te zorgen dat de toekomstige wijzigingen van de strafwetgeving, waaronder mogelijke amnestieën, zijn afgestemd op het EU-acquis en de Europese normen, en bijdragen tot het plan om de corruptie gestaag te blijven terugdringen.

De EU merkt op dat het juridisch en institutioneel kader van Albanië gedeeltelijk is afgestemd op het EU-acquis en de Europese normen inzake de **grondrechten**, en benadrukt dat de uitvoering ervan nog verbetering behoeft om het genot van de grondrechten in de praktijk te waarborgen, onder meer door de capaciteiten van onafhankelijke instellingen op het gebied van de grondrechten te versterken.

De EU merkt op dat er nog steeds extra inspanningen nodig zijn voor de bescherming van persoonsgegevens in Albanië. De EU neemt nota van het plan van Albanië om zijn juridisch kader voor de **bescherming van persoonsgegevens** af te stemmen op het EU-acquis, en de institutionele capaciteit van de Toezichthouder voor informatie- en gegevensbescherming en publieke en particuliere verwerkingsverantwoordelijken te vergroten zodat het recht doeltreffend kan worden gehandhaafd, onder meer door middel van bewustmakingsmaatregelen. De EU benadrukt dat Albanië voornemens is doeltreffend onderzoek te voeren naar (grootschalige) inbreuken op de gegevensbeschermingsrechten.

De EU merkt op dat het juridisch en institutioneel kader van Albanië met betrekking tot de **vrijheid van meningsuiting** slechts gedeeltelijk is afgestemd op het EU-acquis en de relevante Europese normen en er nog aanzienlijke verbeteringen nodig zijn. De EU neemt met voldoening nota van het plan van Albanië om een diepgaande hervorming van het juridisch en regelgevingskader uit te voeren en de nodige uitvoerings- en handhavingsmaatregelen in te voeren met het doel de transparantie van media-eigendom, de pluraliteit in de media en de redactionele onafhankelijkheid te versterken, de transparantie van zowel particuliere als overheidsfinanciering van de media te vergroten, alsook de autonomie van de mediatoezichthouder en de onafhankelijkheid van de staatsomroep te vergroten. De EU merkt op dat de sfeer van op journalisten gerichte verbale en fysieke aanvallen, lastercampagnes en strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP) niet is verbeterd en nog moet worden aangepakt. De EU benadrukt dat het voor Albanië van belang is de strafrechtelijke bepalingen inzake beledigingen en smaad volledig in te trekken en de burgerrechtelijke aspecten van smaad aan te passen aan de Europese normen. De EU benadrukt dat er nauwgezet op moet worden toegezien dat de formele maatregelen en waarborgen daadwerkelijk worden toegepast en vertaald worden in concrete verbeteringen van de veiligheid en de werkomstandigheden voor journalisten. Alle wijzigingen van het juridisch kader moeten in overeenstemming zijn met de Europese normen en aanbevelingen, waaronder de adviezen van de Commissie van Venetië, en moeten het onderwerp zijn van inclusief overleg met mediaorganisaties en het maatschappelijk middenveld.

Wat **gendergelijkheid en non-discriminatie** betreft, een gebied waarop Albanië gedeeltelijke overeenstemming met het EU-acquis heeft bereikt, neemt de EU nota van de plannen van Albanië om zijn juridisch kader inzake non-discriminatie volledig op het EU-acquis af te stemmen en te zorgen voor de daadwerkelijke uitvoering ervan, onder meer door middel van handhaving door de Albanese Ombudsman voor de bescherming tegen discriminatie (Commissioner for the protection from discrimination), en de inclusie van lhbtq'ers. De EU wijst tevens op de plannen van Albanië om te zorgen voor volledige aanpassing aan het EU-acquis inzake gendergelijkheid, met inbegrip van het Verdrag van Istanbul, met name om gendergerelateerd geweld doeltreffend de kop in te drukken, de institutionele capaciteit, waaronder die van gelijkheidsorganen, te vergroten, en de duurzaamheid van opvangcentra voor slachtoffers van geweld te verbeteren. De EU benadrukt dat er tijdig maatregelen (bv. de aanpassing van de wettelijke bepalingen inzake non-discriminatie) moeten worden getroffen en dat haatmisdrijven, haatzaaiende uitlatingen en gendergerelateerd geweld moeten worden bestreden en gendergelijkheid moet worden gewaarborgd. De EU verzoekt Albanië voldoende middelen te voorzien voor de vergroting van de institutionele capaciteit en ervoor te zorgen dat de diensten voor verhaal en bijstand in stand worden gehouden. Albanië verbindt zich ertoe de rechten van personen met een handicap verder te bevorderen.

De EU wijst op het plan van Albanië om de bescherming van de **rechten van het kind** hoog te houden en te verbeteren door gemeenschapsgebaseerde zorg breder toegankelijk te maken teneinde het aantal opnames van kinderen in instellingen te verminderen. De EU merkt op dat Albanië beslissende vooruitgang moet boeken om de overgang naar gemeenschapsgebaseerde zorg, ook voor kinderen met een handicap, te voltooien. De EU benadrukt dat de hervorming tijdig moet worden doorgevoerd om ervoor te zorgen dat het beginsel van het belang van het kind wordt geëerbiedigd.

Wat het **eigendomsrecht** betreft, merkt de EU op dat Albanië wetgeving tot uitvoering van de wet betreffende het kadaster en de wet betreffende de voltooiing van overgangsprozessen inzake eigendomskwesties heeft aangenomen, maar dat er nog aanzienlijke uitvoeringsproblemen zijn. Volgens de routekaart voor de hoofdstukken over de rechtsstaat zal er uiterlijk in 2030 met name een efficiënt en transparant systeem voor de registratie en het geïntegreerd beheer van eigendom in gebruik worden genomen voor de afgifte van duidelijke en veilige eigendomstitels in Albanië, teneinde via een volledig gedigitaliseerde dienst het eigendomsrecht in de praktijk te waarborgen. In dit verband heeft Albanië twee tussentijdse doelstellingen vastgesteld voor respectievelijk 2026 en 2028. De eerste doelstelling heeft betrekking op de digitalisering van de kadastrale kaarten en de tweede betreft de voltooiing van de eerste registratie. In dit verband benadrukt de EU ook dat Albanië in het kader van het tot dusver beperkte digitaliseringsproces werk moet maken van de publicatie van de kadastrale kaarten. De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië, zodra de betrokken kadastrale kaart is gepubliceerd en de belanghebbende de vereiste documenten voor de registratie van zijn eigendom heeft ingediend, ervoor zorgt dat het staatskadaster, conform het juridisch kader van Albanië, binnen de vastgestelde termijn van 45 dagen overgaat tot afgifte van het definitieve eigendomscertificaat of de belanghebbende ervan in kennis stelt dat de eigendom ook door derden (zij het de overheid of particulieren) wordt opgeëist, zodat de belanghebbende juridische stappen kan ondernemen. Voorts verzoekt de EU het staatskadaster om via een integriteitsplan voor corruptiebestrijding doortastende corruptiebestrijdingsmaatregelen in te voeren, met medeneming van de feedback van belanghebbenden, om vanaf 2025 de transparantie, efficiëntie en verantwoordingsplicht van de dienstverlening te verbeteren, zoals bepaald in de routekaart voor de hoofdstukken over de rechtsstaat. De EU benadrukt ook dat het van cruciaal belang blijft om periodieke en grondige verduidelijkingen te ontvangen over de uitvoering van het integriteitsplan. De EU benadrukt dat de werking van het “Agentschap voor de behandeling van eigendom” ook volledig transparant moet zijn. De EU vraagt dat een realistisch tijdschema voor de uitvoering van mogelijke compensaties met termijn 2026 wordt vastgesteld, zoals bepaald in de routekaart voor de rechtsstaat. In dit verband verzoekt de EU de Albanese autoriteiten ook het in de conclusies van de Raad van december 2023 over uitbreiding beschreven probleem van vervalste documenten aan te pakken. Voorts herhaalt de EU dat een herziening, uiterlijk in 2026, van de investeringswetgeving in lijn met de beste praktijken van de EU een topprioriteit blijft, zoals bepaald in de hervormingsagenda van het groeiplan. De EU verzoekt de Albanese autoriteiten met name om ervoor te zorgen dat onteigeningen in het “algemeen belang” gepaard gaan met billijke compensaties voor de rechtmatige eigenaren. De EU benadrukt tevens dat een duidelijk proces voor de indeling van eigendom (landbouwareaal of bouwgrond) zou helpen om verkeerde indelingen of misbruik te voorkomen. De EU neemt nota van het plan van Albanië om doeltreffende rechtsbescherming te waarborgen en uitspraken van rechtbanken op dit gebied, met name uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, consistent uit te voeren.

De EU neemt nota van de plannen van Albanië om de rechten van personen die tot een **minderheid** behoren, te beschermen en te bevorderen overeenkomstig zijn internationale verplichtingen en de Europese en internationale normen, onder meer door het desbetreffende wetgevingskader doeltreffend uit te voeren. De EU blijft er bij Albanië op aandringen om uiterlijk eind 2024 de resterende uitvoeringshandelingen betreffende zelfidentificatie en andere daarmee samenhangende rechten, en betreffende het gebruik van nationale minderheidstalen in de contacten met administratieve organen en overheidsinstanties vast te stellen, zoals bepaald in de routekaart voor de rechtsstaat. De EU benadrukt dat de spoedige vaststelling en uitvoering van deze handelingen op het hele grondgebied moet gebeuren in overeenstemming met de Europese en internationale normen, met betrokkenheid van alle belanghebbenden, en overeenkomstig de conclusies van de Raad van december 2023 over uitbreiding. De EU verzoekt de Albanese autoriteiten om er bij de vaststelling van de bovengenoemde handelingen voor te zorgen dat het recht op zelfidentificatie zowel bij wet als in de praktijk wordt geëerbiedigd overeenkomstig de Europese en internationale normen. De EU merkt tevens op dat de institutionele capaciteit van de Staatscommissie voor nationale minderheden en van de lokale autoriteiten moet worden vergroot. Wat de Roma en de Egyptische minderheid betreft, neemt de EU nota van de plannen van Albanië om de toezeggingen van de verklaring van Poznań op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, huisvesting en gezondheid na te komen en het nationaal Roma-contactpunt te versterken. De EU verzoekt Albanië voldoende nationale middelen voor de uitvoering van de beleidsmaatregelen toe te wijzen en de coördinatie op dit gebied te versterken. Voorts neemt de EU er nota van dat Albanië bepalingen heeft vastgesteld waarbij personen die tot een minderheid behoren in staat worden gesteld hun cultureel erfgoed te bewaren en te ontwikkelen en de kennis van hun geschiedenis te bevorderen.

De EU benadrukt dat Albanië ervoor moet zorgen dat zijn wetgevingskader bij de toetreding volledig is afgestemd op het EU-acquis zodat het volledige genot van **EU-burgerschapsrechten** wordt gewaarborgd.

4. Hoofdstuk 24 – Justitie, vrijheid en veiligheid

De EU neemt er nota van dat Albanië over een juridisch en institutioneel kader beschikt voor de **bestrijding van georganiseerde criminaliteit**. Desondanks moeten er enkele wijzigingen worden aangebracht aan dit kader om het volledig aan te passen aan het EU-acquis, dat wetgeving omvat met betrekking tot de strafbaarstelling van het witwassen van geld en de ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen. De EU benadrukt dat de samenwerking van Albanië met de EU-landen, Cepol, Europol en Eurojust op het gebied van rechtshandhaving, alsook de zeer actieve betrokkenheid van Albanië bij Empact, positieve resultaten opleveren. De EU merkt op dat deze inspanningen verder moeten worden opgevoerd. De EU benadrukt tevens dat verdere inspanningen moeten worden geleverd om de staat van dienst op het gebied van onderzoeken, vervolgingen, definitieve veroordelingen en inbeslagneming en confiscatie van vermogensbestanddelen in verband met georganiseerde criminaliteit en het witwassen van geld te consolideren, alsook wat proactieve en doeltreffende internationale samenwerking betreft. De EU merkt op dat Albanië de instellingen voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit van voldoende middelen moet voorzien. De EU ziet daarnaast dat Albanië van plan is ervoor te zorgen dat strafzaken vanaf het begin af aan systematisch vergezeld gaan van financiële onderzoeken, alsook capaciteit op te bouwen om complexe financiële onderzoeken op zich te nemen. De EU neemt voorts nota van de toezegging van Albanië om meer vermogensbestanddelen in beslag te nemen en te confisqueren, vermogensbestanddelen uit criminele activiteiten te bevriezen en het gebruik daarvan voor maatschappelijke doeleinden te bevorderen.

De EU merkt op dat Albanië is geschrapt van de lijst van de Financiële-actiegroep (FATH) van rechtsgebieden die onder verscherpt toezicht staan nadat het land het geplande programma voor fiscale amnestie en vrijwillige naleving van belastingwetgeving heeft opgeschort. De EU merkt op dat Albanië ervoor moet zorgen dat toekomstige wetswijzigingen in het strafrecht, met inbegrip van mogelijke programma's voor amnestie en vrijwillige naleving van belastingwetgeving, in overeenstemming moeten zijn met de plannen van het land en de bestrijding van georganiseerde criminaliteit moeten bevorderen. Ook moeten toekomstige wetswijzigingen in het strafrecht worden aangepast aan het EU-acquis en de internationale normen ter zake, zoals de normen die zijn vastgesteld door Moneyval en de FATH.

De EU verzoekt Albanië alle nodige wetgeving en uitvoeringsmaatregelen op het gebied van **cybercriminaliteit** aan te nemen en toe te treden tot het tweede aanvullend protocol bij het Verdrag van Boedapest teneinde cybercriminaliteit doeltreffend te kunnen bestrijden. De EU merkt op dat Albanië een solide staat van dienst moet opbouwen op het gebied van de preventie en bestrijding van cybercriminaliteit, met name door een doeltreffendere rechtshandhavingsrespons tot stand te brengen die gericht is op de opsporing, traceerbaarheid en vervolging van cybercriminelen.

De EU neemt nota van het plan van Albanië om alle vormen van **seksueel misbruik van kinderen** strafbaar te stellen en verzoekt Albanië bijzondere aandacht te besteden aan de bescherming en preventie (met inbegrip van het voorkomen van revictimisatie) van online en offline seksueel misbruik van kinderen.

De EU merkt op dat er in Albanië grote aantallen vuurwapens beschikbaar zijn en verzoekt Albanië het illegale bezit van vuurwapens en de **illegale vuurwapenhandel** terug te dringen. De EU benadrukt dat Albanië zijn maatregelen moet afstemmen op de doelstellingen van de regionale routekaart voor een betere beheersing van handvuurwapens en lichte wapens (SALW) in de Westelijke Balkan. De EU neemt tevens nota van het plan van Albanië om meer inspanningen te leveren voor de bewustmaking, outreach en voorlichting over de gevaren en risico's in verband met misbruik en illegaal bezit van en illegale handel in vuurwapens/SALW, alsmede het verlagen van het aantal illegale vuurwapens door legalisering, vrijwillige inlevering en onbruikbaarmaking.

De EU merkt op dat Albanië een land van herkomst, doorreis en bestemming van **mensenhandel** is en de maatregelen ter bestrijding van mensenhandel moet aanscherpen, waarbij bijzondere aandacht moet uitgaan naar de ernstige gevolgen voor vrouwen en meisjes. De EU onderstreept dat Albanië voornemens is de vroegtijdige herkenning en bescherming van slachtoffers te verbeteren door middel van een slachtoffergerichte aanpak die beter en consistentier moet worden geïntegreerd in onderzoeken en vervolgingen. De EU benadrukt dat Albanië in dit verband een solide staat van dienst moet opbouwen op het gebied van proactieve onderzoeken, vervolgingen en definitieve veroordelingen.

De EU neemt er nota van dat de **samenwerking op het gebied van drugs** tussen de rechtshandhavingsautoriteiten van Albanië en hun tegenhangers in de EU-landen goed verloopt. De EU verzoekt Albanië een overkoepelend strategisch kader op het gebied van drugs vast te stellen. De EU benadrukt dat het, naast de vaststelling van een formeel kader, van cruciaal belang zal zijn dat Albanië aantoont dat het een overkoepelende strategische aanpak heeft om de teelt en de productie van en de handel in drugs doeltreffend en consequent te bestrijden. De EU wijst voorts op het plan van Albanië om zijn institutionele kader te versterken en operationeel te maken, met name door de oprichting van een nationaal drugswaarnemingscentrum en een operationeel systeem voor vroegtijdige waarschuwing voor de uitwisseling van informatie over nieuwe psychoactieve stoffen. De EU benadrukt dat Albanië een solide staat van dienst moet opbouwen op het gebied van de inbeslagname en vernietiging van drugs en de confiscatie van de gerelateerde vermogensbestanddelen.

De EU neemt er nota van dat Albanië beschikt over een strategisch, juridisch en institutioneel kader voor **terrorismebestrijding**, dat met het oog op volledige afstemming op het EU-acquis moet worden aangepast. De EU neemt nota van het plan van Albanië om voldoende middelen ter beschikking te stellen, de samenwerking tussen instanties en de internationale samenwerking te verbeteren en de casemanagement- en verwijzingsmechanismen te versterken. De EU wijst op het belang van de inspanningen die zijn geleverd op het gebied van de preventie en bestrijding van gewelddadig extremisme, met name met betrekking tot de consolidatie van het centrum voor de preventie en bestrijding van gewelddadig extremisme. De EU prijst de inspanningen die zijn geleverd, maar merkt op dat er meer aandacht moet uitgaan naar radicalisering in gevangenissen en de verspreiding van terroristische online-inhoud. De EU merkt op dat de regionale samenwerking en de uitwisseling van gevoelige informatie met Europol en de lidstaten bevredigend zijn. De EU benadrukt dat er verdere inspanningen nodig zijn om terrorismefinanciering en het witwassen van geld aan te pakken, met name door de doeltreffendheid van onderzoeken naar terrorismefinanciering te verbeteren. De EU neemt er tevens nota van dat Albanië momenteel wijzigingen doorvoert in zijn wetgeving betreffende het gebruik van persoonsgegevens van passagiers om met het vliegverkeer verband houdende terroristische misdrijven en ernstige strafbare feiten beter te kunnen bestrijden.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich ertoe verbindt **kritieke infrastructuur te beschermen** door zijn rechtskader inzake de weerbaarheid van kritieke entiteiten te herzien, de opsporing van kritieke infrastructuur te verbeteren en criteria voor het beheer ervan, waaronder een risicoanalyse, op te stellen. Albanië moet zorgen voor de veilige uitrol van 5G-netwerken en voor de integrale uitvoering van de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging.

De EU merkt op dat Albanië de grondbeginselen van **justitiële samenwerking in strafzaken, burgerlijke en handelszaken** in zijn wetgeving heeft verankerd, maar dat verdere afstemming op het EU-acquis nodig is. De EU wijst op het plan van Albanië om de nog te bekrachtigen internationale verdragen op het gebied van justitiële samenwerking te bekrachtigen, met name het Haags Verdrag van 2005 inzake bedingen van forumkeuze. De EU verzoekt Albanië tevens zijn bestuurlijke capaciteit te vergroten om te voldoen aan de EU-voorschriften inzake justitiële samenwerking in strafzaken, burgerlijke en handelszaken.

De EU merkt op dat Albanië **op het gebied van migratie** zijn alomvattende nationale migratiestrategie en het bijbehorende actieplan moet actualiseren en het door de Commissie in december 2022 gepresenteerde EU-actieplan voor de Westelijke Balkan moet blijven uitvoeren. De EU benadrukt dat Albanië ook het noodplan moet ontwikkelen, uitvoeren, testen en van adequate middelen moet voorzien voor het geval dat het land te maken krijgt met aanzienlijke aantallen nieuwe migranten en asielzoekers. De EU neemt tevens nota van het plan van Albanië om de nodige wijzigingen aan te brengen aan zijn beleid inzake legale migratie om het af te stemmen op bepaalde bepalingen inzake gezinshereniging, op de gecombineerde vergunning, en op de recente wijzigingen met betrekking tot de Europese blauwe kaart. De EU verzoekt Albanië wijzigingen aan te brengen aan zijn beleid inzake irreguliere migratie, onder meer om te voldoen aan de richtlijn inzake sancties tegen werkgevers¹. De EU is ingenomen met het herstel van de onderzoeksbevoegdheden binnen de grens- en migratiepolitie. De EU merkt op dat de grens- en migratiepolitie meer personeel en capaciteit moet krijgen. De EU benadrukt dat Albanië uitstekend samenwerkt met de lidstaten en Frontex met betrekking tot overname- en terugkeeroperaties. De EU verzoekt Albanië te zorgen voor toereikende opvangcapaciteit en terugkeerprocedures uit te voeren overeenkomstig de vreemdelingenwet en het EU-acquis.

De EU neemt nota van de samenwerking met het Asielagentschap van de Europese Unie om het nationale **asiel-** en opvangstelsel te verbeteren. De EU verzoekt Albanië de recente asielwetgeving naar behoren uit te voeren en de nodige aanvullende bestuurlijke capaciteit te ontwikkelen, en daarbij te zorgen voor verdere afstemming op het EU-acquis. De EU verzoekt Albanië tevens systematisch door te verwijzen naar de asielprocedure. De EU wijst daarnaast op het plan van Albanië om asielaanvragen in behandeling te nemen via rechtstreeks door de overheid verstrekte ondersteuning en diensten. De EU merkt op dat de kwestie van de talrijke Albanese onderdanen die ongegrond asiel aanvragen in EU-landen nog steeds noopt tot voortdurende en niet-aflatende inspanningen.

¹ Richtlijn 2009/52/EG.

De EU merkt op dat het **visumbeleid** van Albanië nog niet volledig is afgestemd op dat van de EU. De EU herinnert eraan dat de tijdelijke opheffing van de visumplicht niet in overeenstemming is met het EU-acquis. De EU neemt er nota van dat Albanië een plan heeft geschetst om zijn visumbeleid aan te passen aan dat van de EU en verzoekt Albanië hieraan tijdig gevolg te geven. De EU merkt tevens op dat de informatiesystemen van Albanië aanvullende technische aanpassingen nodig zullen hebben om te voldoen aan het visuminformatiesysteem.

De EU neemt nota van de goede en voortdurende operationele samenwerking met Frontex op het gebied van grensbewaking via de gezamenlijke operatie die sinds 2019 wordt uitgevoerd met betrekking tot **Schengen en de buitengrenzen**. De EU herinnert eraan dat een deel van het Schengen-acquis pas in Albanië zal gelden na een besluit van de Raad tot opheffing van de personencontroles aan de binnengrenzen dat wordt genomen op basis van de toepasselijke Schengenevaluatie van de mate waarin Albanië daar klaar voor is. Hierbij wordt rekening gehouden met het oordeel van de Commissie, die in een verslag moet verklaren dat Albanië de tijdens de toetredingsonderhandelingen gedane toezeggingen die relevant zijn voor het Schengenacquis, zonder mankeren nakomt. De EU neemt nota van het plan van Albanië om iets te doen aan het grote verloop van grensfunctionarissen.

De EU neemt wat betreft **vervalsing van de euro** nota van het plan van Albanië om meer informatie uit te wisselen met de Europese Commissie, Europol en de Europese Centrale Bank, overeenkomstig de respectieve samenwerkingsovereenkomsten inzake de bescherming van de euro tegen valsemunterij.

5. Economische criteria

De EU neemt er nota van dat Albanië op schema ligt om een **functionerende markteconomie** te worden. De EU merkt op dat Albanië vooruitgang boekt wat betreft zijn vermogen om het hoofd te bieden aan concurrentiedruk en marktkrachten binnen de Unie. De EU onderstreept de aanhoudende brede binnenlandse consensus over de grondbeginselen van het economisch beleid, waaronder een beperkte rol van de staat in de economie en een politieke toezegging tot liberalisering van de markt. De EU merkt op dat de werking van de markteconomie, ondanks enige vooruitgang in de afgelopen jaren, nog steeds wordt beperkt door een zwakke rechtszekerheid, een hoge mate van informele economische activiteit, een beperkte ontwikkeling van de financiële sector en moeilijkheden bij de registratie van landrechten, wat wordt weerspiegeld in een trage convergentie en groei die onder het potentieel blijft. De EU verzoekt Albanië systematisch en grondig gevolg te geven aan zowel de beleidsaanbevelingen van de EU in de opeenvolgende uitbreidingspakketten en de gezamenlijk overeengekomen beleidsrichtsnoeren in het kader van de Gezamenlijke conclusies van de economische en financiële dialoog tussen de EU en de Westelijke Balkan, als de toekomstige toezeggingen in het kader van het groeiplan, die Albanië moeten helpen aan de economische criteria te voldoen. De EU benadrukt dat de energie- en vervoersinfrastructuur van Albanië, de digitalisering van de economie en de onderwijsresultaten aanzienlijk zijn verbeterd, ook al blijven er grote verschillen bestaan ten opzichte van het regionale en Europese niveau. De EU merkt tevens op dat de investeringen in alle gebieden van de fysieke infrastructuur op een hoog niveau moeten blijven en moeten worden aangevuld met een verbeterd beheer van overheidsinvesteringen en overheidshervormingen. De EU verzoekt Albanië te werken aan de verbetering van zijn concurrentievermogen, dat momenteel wordt belemmerd door een gebrek aan ondernemersexpertise en technologische knowhow, on vervulde investeringsbehoeften in menselijke ontwikkeling en aanhoudend lage uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling, een en ander door de kwaliteit van het onderwijs en de onderwijsresultaten te verbeteren en investeringen in onderzoek te stimuleren. De EU verzoekt Albanië tevens de dekking en de toereikendheid van de sociale bescherming en de ziektekostenverzekering te verbeteren om het aandeel van de bevolking dat met armoede wordt bedreigd, te verminderen en een sociaal evenwichtige economische ontwikkeling mogelijk te maken.

6. Hoofdstuk 5 – Overheidsopdrachten

De EU merkt op dat de **klassieke sectoren en de nutsbedrijven** van Albanië in hoge mate in overeenstemming zijn met het EU-acquis. De EU verzoekt Albanië de drempels voor de opdrachten voor leveringen en diensten zodanig te herzien dat de minimumtermijnen voor aanbestedingsprocedures en de termijnen voor het indienen van beroep worden afgestemd op de EU-richtlijnen inzake overheidsopdrachten. De EU merkt tevens op dat het beleid van Albanië met betrekking tot concessies gedeeltelijk is afgestemd op het EU-acquis. De EU verzoekt Albanië de mate van afstemming op het EU-acquis te verhogen om onder meer problemen met betrekking tot ongevraagde voorstellen, operationele risico's en het toepassingsgebied van de wetgeving aan te pakken. De EU onderstreept de hoge mate van afstemming van Albanië op het EU-acquis op het gebied van **overheidsopdrachten op defensiegebied**.

De EU merkt op dat Albanië maar beperkt voorbereidingen heeft getroffen op het gebied van de **uitvoerings- en handhavingscapaciteit** voor overheidsopdrachten. De EU benadrukt dat in het systeem voor overheidsopdrachten, naast efficiëntie, meer de nadruk moet worden gelegd op transparantie, integriteit en mededinging. De EU verzoekt Albanië meer ondersteuning te verlenen aan aanbestedende diensten via het Bureau voor overheidsdiensten om de werking van het systeem voor overheidsopdrachten te verbeteren.

De EU benadrukt dat Albanië in hoge mate voldoet aan de **rechtsmiddelenrichtlijn**. De EU merkt op dat de invoering door Albanië van een alomvattend systeem voor het beheer van elektronische beroepen en klachten voor de elektronische indiening en het elektronische beheer van zaken heeft geleid tot een hoge mate van transparantie en een snellere behandeling van klachten. De EU verzoekt Albanië de capaciteit van de Commissie overheidsopdrachten te vergroten zodat zij meer klachten kan behandelen.

7. Hoofdstuk 18 – Statistiek

De EU merkt op dat de **statistische infrastructuur** van Albanië gedeeltelijk in overeenstemming is met het EU-acquis. De EU verzoekt Albanië voldoende middelen toe te wijzen aan de statistieksector om volledig te voldoen aan het EU-acquis.

De EU merkt op dat Albanië de belangrijkste **EU-classificatie** heeft uitgevoerd, waarbij in wisselende mate aan het acquis wordt voldaan. De EU verzoekt Albanië verder werk te maken van statistische registers zodat het EU-acquis volledig wordt nageleefd.

De EU benadrukt de gedeeltelijke naleving van Albanië van het EU-acquis inzake **sectorale statistieken**. De EU verzoekt Albanië verdere vooruitgang te boeken op alle statistische gebieden om volledige overeenstemming met het EU-acquis te bereiken.

8. Hoofdstuk 32 – Financiële controle

De EU merkt op dat Albanië gedeeltelijk voldoet aan het EU-acquis inzake **interne financiële controle bij de overheid** en dat het wetgevingskader van Albanië grotendeels is afgestemd op de EU-normen. De EU benadrukt dat het systeem voor interne controle slechts ten dele doeltreffend is en dat de verantwoordingsplicht van de leidinggevenden in de praktijk beperkt blijft. De EU verzoekt Albanië de uitvoering van doeltreffendere interne controles te verbeteren en het toezicht door de centrale harmonisatie-eenheid te versterken.

De EU verzoekt Albanië het effect van interne en externe **auditfuncties** te vergroten zodat volledig wordt voldaan aan de professionele normen en beginselen van de EU.

De EU verzoekt Albanië zijn nationale wetgeving volledig aan te passen aan de EU-richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de **financiële belangen van de Unie** schaadt.

De EU verzoekt Albanië de samenwerking tussen de nationale bevoegde autoriteiten bij de **bescherming van de euro tegen valsemunterij** formeel tot stand te brengen en te versterken.

* * *

Gezien de huidige stand van de voorbereidingen van Albanië merkt de EU op dat, met dien verstande dat Albanië vorderingen moet blijven maken met de aanpassingen aan en de uitvoering van het EU-acquis en de relevante Europese normen voor cluster 1, Albanië aan de volgende *tussentijdse ijkpunten* moet voldoen alvorens de volgende stappen in het onderhandelingsproces over de cluster kunnen worden genomen:

- op horizontaal niveau voor cluster 1 zorgt Albanië voor een nauwlettend en permanent toezicht op de voortzetting van de uitvoering van de routekaart voor de rechtsstaat, de hervorming van het openbaar bestuur en de werking van de democratische instellingen door middel van een robuust en multidisciplinair mechanisme, waarbij bijzondere aandacht moet uitgaan naar de toereikendheid van de personele en financiële middelen, de institutionele capaciteit, de naleving van vastgestelde termijnen en een actieve dialoog met het maatschappelijk middenveld.

Hoofdstuk 23 – Rechterlijke macht en grondrechten

Albanië voert zijn alomvattende justitiële hervorming verder uit en zorgt daarbij voor verbeteringen op het gebied van onpartijdigheid, onafhankelijkheid, verantwoordingsplicht, professionaliteit, kwaliteit en efficiëntie binnen het rechtssstelsel. Albanië zal met name aan dit ijkpunt voldoen zodra het:

- de justitiële hervorming naar behoren heeft voortgezet en heeft geconsolideerd overeenkomstig het desbetreffende EU-acquis en de Europese normen, onder meer door de capaciteit, doeltreffendheid en onafhankelijkheid, waaronder de beginselen van integriteit, verdienste en transparantie, van de autonome organen van de rechterlijke macht, en met name de Hoge Raad voor Justitie en de Hoge Raad voor Rechtsvervolging, verder te versterken, onder meer bij de benoeming van hun leden;
- heeft gezorgd voor verbetering van de onafhankelijkheid en verantwoordingsplicht door het op ordentelijke wijze uitvoeren van het doorlichtingsproces, onder toezicht van het internationaal monitoringbureau, en voor duurzame verantwoordingsplicht en integriteit binnen het justitiële stelsel op alle niveaus na doorlichting door een goed functionerende Hoge Inspectie voor Justitie, Hoge Raad voor Justitie en Hoge Raad voor Rechtsvervolging, onder meer door middel van grondige evaluaties, systematische en doeltreffende verificatie van openbaarmakingen van vermogen in overeenstemming met de strenge normen van het doorlichtingsproces, de consequente toepassing van op verdienste gebaseerde benoemingen en loopbaanontwikkeling, en de waarborging van de systemische weerbaarheid van het justitiële stelsel tegen pogingen tot ongepaste interne en externe beïnvloeding;

- de kwaliteit van de rechterlijke macht heeft verbeterd, onder meer door in aanzienlijke mate de achterstand aan evaluaties weg te werken door twee derde van de jaarlijkse planningsprognoses te verwezenlijken, op basis van objectieve criteria met kwalitatieve en kwantitatieve elementen, door aanzienlijke vooruitgang te boeken bij de tijdige bekendmaking van gemotiveerde besluiten, de kwaliteit van initiële en vervolgopleidingen te verbeteren en de school voor magistraten sterker te maken door in het bijzonder de integriteit en kwaliteit van het onderwijzend personeel te waarborgen, de capaciteit te vergroten en het toelatingsexamen aan te scherpen;
- heeft gezorgd voor de geleidelijke verbetering van de efficiëntie en de prestaties van de rechtbanken en het openbaar ministerie en voor kwalitatief hoogwaardiger justitiële diensten, waarbij wordt gewerkt aan kortere beschikkingstermijnen, het wegwerken van de achterstand aan rechtszaken, het opvullen van de helft van de vacante betrekkingen bij justitie en uitbreiding van het ondersteunend personeel, het doen van voldoende investeringen in de justitiële begroting om naar behoren te kunnen inspelen op de behoeften van het justitiële stelsel, waaronder de infrastructuur, waarbij in de richting van het EU-gemiddelde wordt bewogen, het bevorderen van alternatieve geschillenbeslechting en het opzetten van een goed functionerend geïntegreerd systeem voor dossierbeheer.

Albanië boekt aanzienlijke verdere vooruitgang bij het aanpakken en voorkomen van corruptie. Albanië zal met name aan dit tussentijdse ijkpunt voldoen zodra het:

- de operationele capaciteiten van de gespecialiseerde corruptiebestrijdingsorganen en gewone gerechtelijke instellingen voor de bestrijding van corruptie heeft verbeterd en de financiële en personele middelen ervan heeft geconsolideerd;
- op alle niveaus aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt met de opbouw van een solide staat van dienst op het gebied van onderzoeken, vervolgingen en veroordelingen in corruptiezaken, in het bijzonder definitieve veroordelingen op hoog niveau, met inbegrip van de inbeslagneming en confiscatie van vermogensbestanddelen;
- het kader voor corruptiepreventie efficiënter heeft gemaakt, onder meer door aanzienlijke vooruitgang te boeken bij de uitvoering van de Greco-aanbevelingen, te zorgen voor de daadwerkelijke verificatie van openbaarmakingen van vermogen, en bestuurlijke onderzoeken consequent af te ronden met toepasselijke sancties en verwijzingen naar strafvervolgung;

Albanië voert verdere verbeteringen door wat betreft de bescherming van de grondrechten in de praktijk. Albanië zal met name aan dit tussentijdse ijkpunt voldoen zodra het:

- de hervormingen inzake gegevensbescherming heeft aangenomen en is begonnen met de uitvoering ervan overeenkomstig het EU-acquis, met inbegrip van de uitvoering van een systematische respons en doeltreffende waarborgen voor de bescherming van privacy en persoonsgegevens;
- de vrijheid van meningsuiting, met inbegrip van mediavrijheid, heeft verbeterd, onder meer via een herziening van het wet- en regelgevingskader in overeenstemming met de Europese normen, beste praktijken, aanbevelingen en concrete maatregelen om de veiligheid van journalisten te verbeteren;
- de institutionele capaciteit heeft versterkt, met inbegrip van de capaciteit van gelijkheidsorganen, heeft gezorgd voor de aanpassing van wetgeving aan het EU-acquis inzake non-discriminatie, gendergelijkheid en de bestrijding van gendergerelateerd geweld, en heeft voorzien in doeltreffende mechanismen voor verhaal en bijstand aan slachtoffers, hetgeen grotendeels via de staatsbegroting moet worden bekostigd;
- het systeem voor kinderscherming heeft versterkt, waarbij het belang van het kind als leidend beginsel wordt gehanteerd, onder meer met betrekking tot kinderen zonder ouderlijke zorg of met een handicap, waarbij met name de overstap naar gemeenschapsgerichte zorg wordt afgerond;
- beslissende vooruitgang heeft geboekt bij het opzetten van een efficiënt en transparant systeem voor de registratie en het geïntegreerd beheer van eigendommen dat duidelijke en veilige eigendomstitels biedt, en van een volledig gedigitaliseerde dienst, die uiterlijk overeenkomstig de desbetreffende toezeggingen die Albanië in de routekaart voor de rechtsstaat is aangegaan, operationeel moet zijn; beslissende vooruitgang heeft geboekt bij de digitalisering en zorgvuldige bijwerking van alle kadastragegevens, waaronder eigendomstitels en kadastrale kaarten, met het oog op de systematische verwijdering van overlappende of onjuiste gegevens en de doeltreffende behandeling van klachten, alsook bij de eerste registratie van eigendommen, die uiterlijk overeenkomstig de desbetreffende toezeggingen die Albanië in de routekaart voor de rechtsstaat is aangegaan, voltooid moet zijn; de achterstand bij de behandeling van rechtszaken met betrekking tot onroerende goederen en bij de doeltreffende handhaving van rechterlijke uitspraken heeft verminderd;
- handelingen heeft aangenomen met betrekking tot vrije zelfidentificatie en het gebruik van minderheidstalen, zoals bepaald in de routekaart voor de rechtsstaat en in overeenstemming met de Europese normen, en de uitvoeringscapaciteit heeft versterkt, onder meer van de commissie voor nationale minderheden, ook wat betreft de middelen ervan;
- zijn wetgevingskader in hogere mate op het EU-acquis inzake burgerschapsrechten heeft afgestemd.

- **Hoofdstuk 24 – Justitie, vrijheid en veiligheid**

Albanië boekt concrete vooruitgang bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit.

Albanië zal met name aan dit tussentijdse ijkpunt voldoen zodra het:

- heeft gezorgd voor verdere aanpassing aan het EU-acquis inzake de bestrijding van georganiseerde criminaliteit, onder meer op het gebied van de strafbaarstelling van witwassen en de ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen;
- concrete vooruitgang heeft geboekt op de weg naar een solide staat van dienst op het gebied van onderzoeken, vervolgingen en definitieve veroordelingen op alle gebieden van zware en georganiseerde criminaliteit (waaronder mensenhandel en seksueel misbruik van kinderen, cybercrime, wapen- en drugshandel), het witwassen van geld en terrorismefinanciering;
- heeft aangetoond dat het bij het bestrijden van georganiseerde criminaliteit en het witwassen van geld een geloofwaardige en consistente praktijk hanteert om parallelle financiële onderzoeken in te stellen;
- concrete vooruitgang heeft geboekt bij de opbouw van een solide staat van dienst met betrekking tot de inbeslagneming en definitieve confiscatie van vermogensbestanddelen, met een volledig operationeel bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen dat verantwoordelijk is voor het identificeren en opsporen van criminele vermogensbestanddelen, zoals bepaald in nationale wetgeving;
- aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt bij het ontmantelen van netwerken voor mensenhandel, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar de aanzienlijke gevolgen voor vrouwen en meisjes.

Albanië levert meer inspanningen voor de samenwerking op het gebied van drugs. Albanië zal met name aan dit tussentijdse ijkpunt voldoen zodra het:

- een functionerend nationaal drugswaarnemingscentrum met voldoende middelen heeft opgezet en zijn wetgeving heeft afgestemd op het EU-acquis inzake drugs en drugsprecursoren;
- concrete vooruitgang heeft geboekt bij de opbouw van een solide staat van dienst op het gebied van inbeslagnames en vernietiging van drugs en confiscatie van daaraan gerelateerde vermogensbestanddelen, waarbij het zorgt voor een strenge handhaving van inbreuken op de legale teelt van cannabis.

Albanië levert substantiële concrete resultaten op het gebied van legale en irreguliere migratie, asiel en kwesties in verband met het Schengenacquis en de buitengrenzen, overeenkomstig het EU-actieplan voor de Westelijke Balkan. Albanië zal met name aan dit tussentijdse ijkpunt voldoen zodra het:

- heeft gezorgd voor toereikende en duurzame grensbeheercapaciteit en voldoende personeel voor het beheer van gemengde migratiestromen, waaronder voldoende opvangcapaciteit, efficiënte middelen om terugkeeroperaties uit te voeren en plannen voor de afhandeling van een toename van het aantal aankomsten, overeenkomstig de bestaande migratiestrategieën, alsook voor een betere afstemming van het visumbeleid op basis van een concreet plan;
- aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt bij de bestrijding van migrantensmokkel;
- heeft gezorgd voor een goed functionerende asielprocedure die voldoet aan het EU-acquis en de Europese normen, waarbij asielzoekers de nodige diensten krijgen aangeboden door de staat.

* *

Gezien de huidige stand van de voorbereidingen van Albanië en mits Albanië voldoet aan de tussentijdse ijkpunten voor de hoofdstukken over de rechtsstaat, merkt de EU op dat, met dien verstande dat Albanië vorderingen moet blijven maken met de aanpassingen aan en de uitvoering van het EU-acquis dat wordt aangehaald in de hieropvolgende hoofdstukken en onverminderd aanvullende voorwaarden die worden vastgelegd in de verdere ijkpunten voor cluster 1, deze hoofdstukken alleen voorlopig kunnen worden afgesloten wanneer de EU het erover eens is dat aan de volgende ijkpunten is voldaan:

Hoofdstuk 5 – Overheidsopdrachten

- Albanië stemt zijn nationale rechtskader volledig af op het EU-acquis ten aanzien van alle overheidsopdrachten, met inbegrip van zijn wetgeving inzake concessies en publiek-private partnerschappen, en internationale overeenkomsten waarin bepaalde overheidsopdrachten worden vrijgesteld van de regels voor overheidsopdrachten, overeenkomstig het EG-Verdrag, de EU-wetgeving inzake overheidsopdrachten en andere ter zake doende bepalingen van het EU-acquis;
- Albanië voorziet in adequate bestuurlijke en institutionele capaciteit op alle niveaus, en neemt passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de nationale wetgeving op dit gebied tijdig voor de toetreding naar behoren wordt uitgevoerd en gehandhaafd;
- Albanië toont aan dat het beschikt over een beproefd en eerlijk en transparant systeem voor overheidsopdrachten, dat kosteneffectief is, ruimte biedt voor mededinging en krachtige waarborgen tegen corruptie biedt.

Hoofdstuk 18 – Statistieken

- Albanië verstrekt belangrijke macro-economische gegevens (nationale rekeningen en statistieken over de financiële posities van de overheid/BTP) overeenkomstig de methode van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR) 2010, alsook het ESR 2010-programma voor de overdracht van gegevens, de kennisgevingsvereisten inzake de BTP en andere ter zake doende vereisten, samen met een uitvoerige beschrijving van de gebruikte methode; Eurostat heeft de ingediende gegevens en beschrijvingen reeds geverifieerd en reeds bevestigd dat er wordt voldaan aan de EU-regels inzake tijdigheid, volledigheid, coherentie, transparantie en nauwkeurigheid;
- Albanië neemt een routekaart aan voor: i) het opvullen van eventuele resterende lacunes in alle ESR 2010-tabellen, ii) de overdracht van resterende tabellen uit het ESR 2010-programma voor de overdracht van gegevens, iii) het opvullen van eventuele resterende lacunes in de informatie die samen met de BTP-tabellen moet worden geleverd, en, iv) de uitvoering van resterende methodische kwesties. Eurostat bevestigt de relevantie van de routekaart.

Hoofdstuk 32 – Financiële controle

- Albanië voorziet in adequate bestuurlijke en institutionele capaciteit op alle niveaus, en neemt passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de nationale wetgeving inzake interne financiële controle bij de overheid naar behoren wordt uitgevoerd en gehandhaafd;
- De nationale controle-instantie van Albanië voldoet aan de normen van de Internationale Organisatie van Hoge Controle-instanties (INTOSAI);
- Albanië zorgt voor een alomvattende rechtsgrond om de vertrouwelijkheid van het OLAF-onderzoek te waarborgen en voor voldoende operationele capaciteit voor zijn nationale fraudebestrijdingscoördinatiedienst. Albanië voert een efficiënte nationale fraudebestrijdingsstrategie ter bescherming van de financiële belangen van de EU. Albanië zorgt voor een doeltreffende coördinatie van fraudebestrijdingsactiviteiten en werkt op betrouwbare wijze samen met de Commissie, OLAF en het Europees Openbaar Ministerie (EOM) op het gebied van gemelde onregelmatigheden en onderzoeken waarmee EU-middelen zijn gemoeid, zodat zij hun taken ten volle kunnen vervullen;
- Albanië ratificeert en implementeert het Internationaal Verdrag van Genève van 1929 ter bestrijding van de valsemunterij, stemt zijn wetgeving af op het EU-acquis betreffende de echtheidscontrole van euromunten en de behandeling van euromunten die ongeschikt zijn voor circulatie, en de echtheidscontrole van eurobankbiljetten.

* *

Gedurende het gehele onderhandelingsproces zal er toezicht worden gehouden op de voortgang die wordt geboekt bij de aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis en de desbetreffende Europese normen. De EU benadrukt dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan de monitoring van alle bovengenoemde specifieke vraagstukken, zodat de bestuurlijke capaciteit van Albanië, zijn capaciteit voor de volledige afstemming van zijn wetgeving op het EU-acquis voor alle in deze cluster genoemde sectoren en verdere vorderingen met de uitvoering en handhaving kunnen worden gewaarborgd. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar het verband van deze cluster met andere onderhandelingsclusters. Een definitieve beoordeling van de aanpassing van de wetgeving van Albanië aan het EU-acquis en de Europese normen ter zake, evenals van het vermogen van Albanië om het EU-acquis uit te voeren, zal pas in een later stadium van de onderhandelingen mogelijk zijn. De EU verzoekt Albanië om, naast alle informatie die de EU met het oog op de onderhandelingen over deze cluster kan verlangen en die aan de Conferentie moet worden verstrekt, geregeld gedetailleerde schriftelijke informatie aan de Stabilisatie- en Associatieraad te verstrekken over de voortgang die met de uitvoering van het EU-acquis wordt gemaakt.

Gezien het bovenstaande zal de Conferentie te gelegener tijd op deze cluster moeten terugkomen.

Voorts herinnert de EU eraan dat er tussen 2 oktober 2024 en de afsluiting van de onderhandelingen nieuw EU-acquis kan zijn ontstaan.